

SREDNJI VEK - kultura in umetnost

Srednjeveška družba, kultura in umetnost je pod nadzorom cerkve.

Temu primerno cerkev spodbuja razvoj umetnosti. Nastajajo predvsem umetiška dela, katerih vsebine so povezane z krščansko vero.

V srednjeveških cerkvah je vedno več fresk, ki prikazujejo podobe iz svetega pisma in življenja svetnikov

Kulturno življenje v srednjem veku se je ovijalo znotraj posameznih družbenih skupin.

MEŠČANSKA

- Zabavljachi, igralci in glasbeniki (sejmi)
- Na ulicah ob verskih praznikih (procesije)
- Javna kaznovanja

VITEŠKA

- Pripovedna poezija
- Ljubezenske pesmi, trubadurji (potujoči pevci)
- Plesalci in glasbeniki
- Viteški turnirji

LJUDSKA

- Verski prazniki
- Prazniki v zvezi z letnimi časi in kmečkimi opravili (jurjevanje, pust, kres...)
- Ljudske pesmi, plesi...

V srednjem veku se je poleg cerkvene razvila tudi viteška kultura

Po zgledu antičnih epov so nastajali viteški epi, ki so slavili junaška dela vitezov.

- PESEM O CIDU (El Cid) v 3735 verzih opeva junaška dejanja španskega plemiča v boju proti Arabcem

- PESEM O ROLANDU opisuje boj francoskega plemiča proti arabskim saracenom

Viteške legende so predstavljale podlago za nastanek viteških romanov.

- LEGENDA O KRALJU ARTURJU IN VITEZIH OKROGLE MIZE (povzdiguje viteštvo in opisuje čas britanskega kralja v 6. stoletju in njegove boje proti germanskim Sasom, ki so vdrlji na britanijo).**

Kralj Artur in vitezi okrogle mize.

Srednjeveški potujoči igralci

Iz obredov katoliške cerkve so se razvile **pasijonske igre, misteriji in mirakli**. Meščanni so imeli najraje komične **burke in farse**, ki so jih izvajali potujoči igralci.

**srednjeveško potujoče
gledališče**

GRADBENIŠTVO V SREDNJEM VEKU

Ustanavljanje novih utrjenih mest in večanje moči cerkve je povzročilo pravi razcvet arhitekture in gradbeništva.

Približno od leta 1000 do 1250 je v Evropi čas enotnega umetnostnega obdobja, ki se je odražalo tudi v gradbeništvu, imenujemo ga **ROMANIKA**

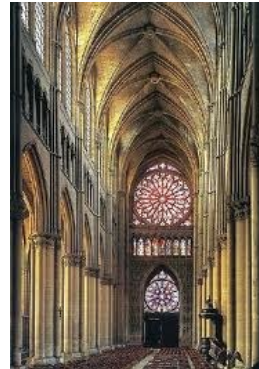

V obdobju romanike je bila na prvem mestu gradnja cerkva in samostanov.

Za gradbeni slog so značilni masivni zidovi in polkrožni oboki.

Od srede 12. stoletja se je pričel pri uveljavljati nov stil - GOTIKA

Značilnosti gradbenega sloga:- šilasti lok,

- križnorebrasti oboki,**
- oporniki na zunanjih stenah,**
- okna z barvastimi stekli so ozka in visoka,**
- številni kipi in reliefi;**

Notranjost mogočne gotske katedrale (Köln, Nemčija). Strop je 43 metrov nad tlemi.

Mogočna kölnska katedrala, katere zvonika (dograjena sicer šele v 19. stoletju) merita v višino 157 metrov.

Oporni loki in številni stolpiči, ki poudarjajo višino, so značilen element gotskih gradenj.

Gotski gradbeni slog se je uveljavil tudi pri gradnji mestnih stavb.

**Westminster
palace**

**Tukaj je sedež britanskega parlamenta.
Stavba je zgrajena v gotskem slogu.**